

25-02-2025

Fra bundtrawl til et skånsomt fiskeri for den næste generation

Vores have og fiskebestande er under pres fra alt for mange sider. Regeringens udspil for fremtidens fiskeri mangler vision og ambitioner for fiskerierhvervet. Radikale Venstre vil en markant anden vej. Vi ønsker en offensiv omlægning af dansk fiskeri fra det ødelæggende bundtrawl til skånsomt garnfiskeri og et blomstrende lystfiskeri. Samtidig ønsker vi også at fastholde “forureneren betaler-princippet” i fiskerierhvervet.

Radikale Venstre går til fiskeriforhandling med 6 hovedprioriteter

1. Fastholdelse af CO₂-afgiften med indfasning i 2025
2. Flere og større trawlfrie områder med reel beskyttelse af havbunden
3. Omstilling af fiskeriet og fuldt dokumenteret fiskeri
4. Bedre vilkår for det skånsomme fiskeri langs Danmarks kyster
5. Et levende lystfiskeri
6. Måltrettet støtte til lokalområder som påvirkes

1. Fastholdelse af CO₂-afgiften med indfasning i 2025

I 2022 indgik regeringen en af de vigtigste grønne aftaler, siden Klimaloven blev virkelighed. Med et bredt flertal i Folketinget indgik man en ambitiøs – og balanceret aftale, som skulle sikre stabile rammer for industriens grønne omstilling. Aftalen gav både tid, og afsatte midler til industriens grønne omstilling.

Men nu rokker regeringen ved den stabilitet. Blot én måned skulle princippet om ‘forureneren betaler’ stå til troende i fiskeriet. Man vil nu ‘neutralisere’ afgiften. Det vil skade de mindre fiskere, der fisker med skånsomme redskaber, og det vil udskyde erhvervets omstilling mod mindre belastende fiskeredskaber.

I Radikale Venstre står vi fast på aftalen. Erhvervet har brug for stabile rammevilkår og derfor skal vi fastholde den afgift, vi allerede har vedtaget i Folketinget. Som en del af aftalen blev der afsat 350

mio. kr. øremærket til fiskeriet. De penge skal gå til omstilling af erhvervet – ikke til at betale for et uændret fiskeri med bundsløbende redskaber og massiv belastning af både havmiljø og klima til følge.

Vi ønsker, at langt flere fiskere lægger bundtrawlet på hylden og skifter om til garn, tejnere og andre passive fiskeredskaber. Alene med et sådant skifte kan forbruget af diesel mere end halveres.

Samtidigt udvikles hele tiden ny teknologi, som kan gøre fiskeriet med bundtrawl mindre ødelæggende og mere energieffektivt. Men uden en afgift kommer disse teknologier ikke i spild uden massiv statsstøtte.

2. Flere og større trawlfrie områder med reel beskyttelse af havbunden

Trawlfrit betyder trawlfrit. Så enkelt kan det siges. Derfor ønsker vi alle bundsløbende redskaber ud af de trawlfrie områder, som regeringen lægger op til at udpege. Radikale Venstre bakker op om de områder, regeringen har udpeget. Særligt områderne omkring Bælthavet og omkring Læsø er vigtige for at sikre bestande af fisk og bringe livet tilbage på havbunden.

Men det er kun en start. I Radikale Venstre har vi en vision for dansk fiskeri uden bundsløbende fiskeredskaber.

Derfor vil vi arbejde for, at de trawlfrie områder udvides. Bl.a. vil det være oplagt at omdanne Vadehavet til ét sammenhængende trawlfrit-område og sikre endnu større trawlfrie områder i det sydlige Kattegat.

3. Omstilling af fiskeriet og fuldt dokumenteret fiskeri

Vi anerkender, at bundsløbende redskaber er en del af fiskeriet i de dele af farvandet, som ikke er trawlfrit eller på anden måde beskyttet. Men fremtidens fiskeri i Danmark skal være uden de altødelæggende gammeldags bundtrawl. Derfor skal der laves en plan for, at alle bundtrawl, der anvendes i dansk farvand, som et første skridt skal være med flydeskovle og med kamera senest i 2028. Det kræver et massivt teknologiskifte, som vi er villige til at investere i.

Bundtrawlfiskeriet er kendetegnet ved en meget stor bifangst – og vi har set i Kattegat, hvordan fuldt dokumenteret fiskeri kan nedbringe bifangsterne markant. Derfor skal der ske en gradvis udrulning af fuldt dokumenteret fiskeri med kamera ombord eller undersøisk på fartøjerne. Alle bundsløbende fartøjer skal have automatiseret dokumentation af fangst med realtidsdeling af data med myndighederne frem mod 2030. I 2026 skal alle nye og nyerehvervede fartøjer indrettes med automatiseret dokumentation.

Kamera på fartøjerne skal ikke filme områder, hvor mandskabet observeres, men placeres, så det kan monitorere fangstredskabet ved indhalingen af fangsten og selve fangsten, før den sorteres.

Det kræver dog, at vi allerede nu sætter foden ned overfor alle former for bomtrawl, også de lettere bomtrawl som anvendes i danske farvande til bl.a. hesterejefiskeri. Alternativt bør der tages initiativer for at beskytte Vadehavet og nedbringe bifangsten i hesterejefiskeriet.

4. Bedre vilkår for det skånsomme fiskeri langs Danmarks kyster

Det er fiskeriet langs de danske kyster, som skaber liv på havnene landet rundt. Derfor vil Radikale Venstre fremme det skånsomme og kystnære fiskeri i Danmark. Regeringen tager en række initiativer til at fremme det kystnære fiskeri med bl.a. at lave én kystfiskerordning, hvor kvoterne bliver hos kystfiskerne. Det bakker vi op om. Men det er langt fra nok.

Vi ønsker at skabe de politiske rammer for fremtidens fiskeri i Danmark, som gør at langt flere fiskere vil vælge det skånsomme og kystnære fiskeri til og lægge bundtrawlet på hylden. Det er vores ambition, at der senest i 2030 ikke fiskes med bundsløbende redskaber i de kystnære farvande.

Konkret ønsker Radikale Venstre at udlægge større testområder for skånsomme fiskeredskaber. Vi skal vise, at der er en økonomisk, miljø- og klimamæssig vej ud af fiskeriet med bundtrawl. Det kunne bl.a. være de områder omkring Læsø, som ikke udpeges til trawlfri områder. Testområdet har til formål at skåne havbunden, udvikle fiskeriet efter jomfruhummere og samtidigt holde hånden under fiskerierhvervet på Læsø.

Samtidigt vil Radikale Venstre arbejde for at styrke kystfiskerordningen yderligere og øge det kystnære fiskeri med skånsomme redskaber. Derfor vil vi bringe en række forslag til bordet for at styrke Kystfiskerordningen og det skånsomme fiskeri ved at

- Fastholde én Kystfiskerordning uden opsigelse, hvor kvoter og kapacitet ikke kan sælges uden for kystfiskerordningen samt tilføje yderligere årsmængder ved at lade kvoter overgå til Kystfiskerordningen ved ophugning af fartøjer, der fisker med bundsløbende redskaber.
- Indføre en øvre grænse på 50 bruttotons i Kystfiskerordningen og indføre en skærpet grænse for fiskeri med bundsløbende redskaber på maksimalt 12 meter og 40 bruttotons. Det skal sikre, at kystfiskertillægget af kvoter ikke tømmes af enkelte store fiskere og give incitament til at udskifte fiskeredskaber.
- Øge årsmængder i Kystfiskerordningen med 50 pct. og tilføje årsmængder for nye arter til fx fiskeri efter hjertemuslinger, kuller, kulmule mm. Det skal fastholde og styrke ordningen og øge incitamentet til at skifte til skånsomt fiskeri ved at give et markant højere kvotetillæg til fartøjer som fisker med skånsomme fiskeredskaber.

- Indføre en politisk målsætning for hvor stor en andel af konsumfisk, som skal fanges skånsomt i 2030 og en plan for reducere kvotemængden til fiskeri med bundtrawl efter konsumfisk for i stedet at øge kvoteandelen til det kystnære og skånsomme fiskeri.
- Opprioritere arbejdet under EHFAF's Produktions- og Afsætningsplaner (PAP) for producentorganisationerne medomstilling til og udvikling af det skånsomme fiskeri.
- Styrke NaturSkånsom-mærket væsentligt herunder med etablering af eget sekretariat.

5. *Et levende lystfiskeri*

Én gruppe af fiskere glimrer fuldstændig ved deres fravær i regeringens udspil om fremtidens fiskeri – selvom det er den største gruppe af fiskere og udgør et betydeligt økonomiske potentiale: Det er lystfiskerne.

For selvom mere end 500.000 danskere hvert år kaster snøren i vores søer, åer og i de kystnære farvande, er styrkelse af rammerne for et levende lystfiskeri ikke en del af regeringens udspil. Det giver ingen mening. Slet ikke når en nylig rapport fra Dansk Lystfiskeri, Lystfisker Danmark og NIRAS viser, at lystfiskeriet på nuværende tidspunkt generer over to milliarder kroner i omsætning i Danmark. Det er et meget stort tal, men det kan blive langt mere, hvis vi passer på vores fiskebestande. Og hvordan sætter man overhovedet pris på, hvor mange gyldne stunder store og små danskere finder i det rekreative fiskeri. Vi er mange, der finder noget så skrøbeligt som ægte glæde og lykke i disse intense naturoplevelser – og i tilberedningen af hele vilde fisk.

I september fremlagde Radikale Venstre et større udspil for [et levende lystfiskeri i Danmark](#). Det kunne regeringen have ladet sig inspirere i. Det gjorde man ikke.

Derfor går vi Radikale Venstre til forhandlingerne med ønsket om en egentlig grøn omstilling af hele erhvervet, så der også fremover er fisk at fiske for alle generationer af danskere.

Men vi går også til bordet med ønsket om at få lystfiskeriet med i den nye fiskeriaftale, og tager tre specifikke ønsker med fra lystfiskerne selv:

- Laks, sandart, gedde, aborre og havørred skal ikke længere kunne omsættes kommercielt, men kun fiskes til eget brug.
- Pensionister skal også betale det obligatoriske statslige fisketegn, hvilket vil sikre flere midler til ophjælpning af fiskebestandene.
- De penge, som lystfiskerne bidrager med til fiskeplejen, skal mindst fordobles af staten.

Det er billige tiltag, men de vil alle og tilsammen gøre en stor forskel for de mere end 500.000 danskere, der hvert år begiver sig ud i naturen med fiskestangen.

Det er også deres fisk, som vi forhandler om.

6. Målrettet støtte til lokalområder som påvirkes

Når fiskeriet skal omlægges, kommer det uundgåeligt til at påvirke havnene langs de danske kyster – og nogle mere end andre. Derfor bør en del af midlerne i aftalen øremærkes omstilling af de havne, der påvirkes mest af aftalen. Støtten skal målrettes til at sikre faciliteter og initiativer, som understøtter et mere kystnært og skånsomt fiskeri herunder også som et økonomisk sikkerhedsnet i en årrække frem.